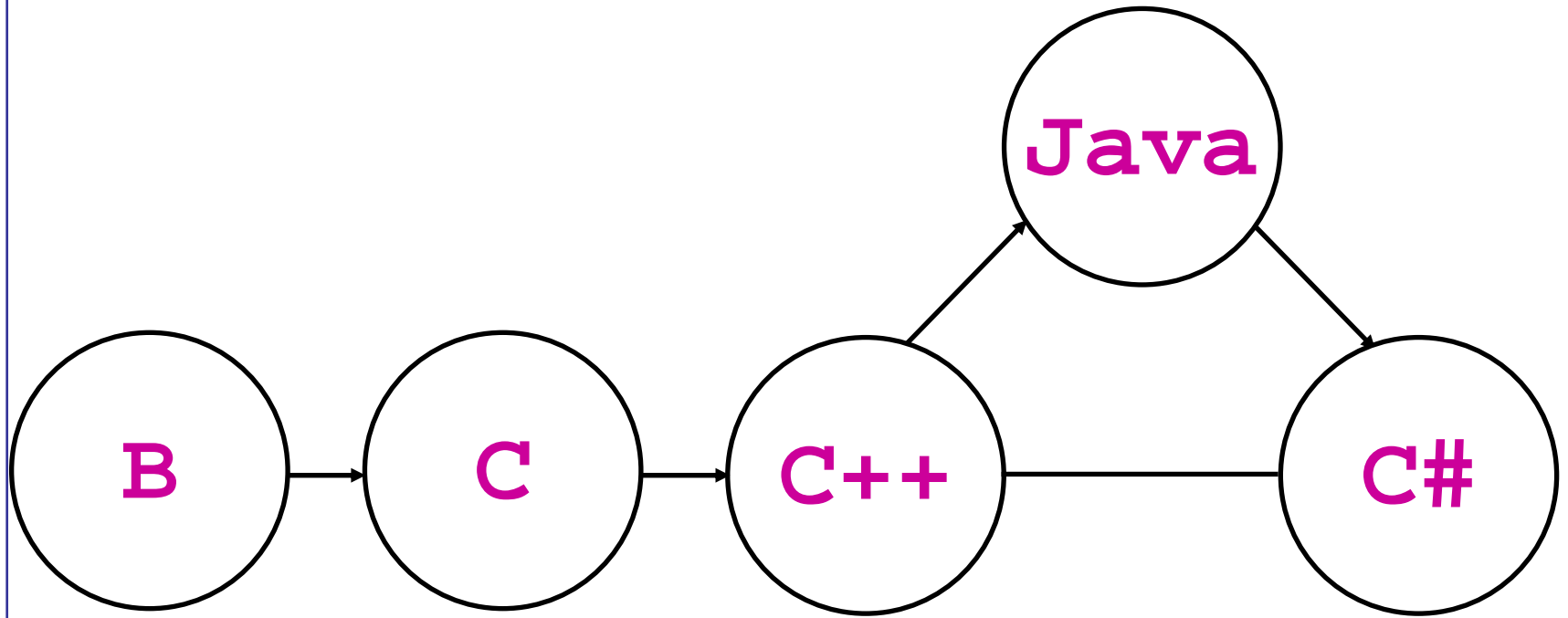

C grupas programmēšanas valodas

Programmā ir:

1. Algoritmi.
2. Datu struktūras.

N. Virts: “Algoritmi + datu struktūras = programmas”

Jautājums: **kas** ir galvenais?

C, Pascal: algoritmi. Programma ir apakšprogrammu *koks*.

C++, Java, C#: datu struktūras. Programma ir *grafs*.

Programmēšanas paradigmas

Procedūrāli orientētā paradigma

Uzmanības centrā – **darbības vārdi**. Orientācija uz *algoritmiem*.

Objektorientētā paradigma

Uzmanības centrā – **lietvārdi**. Orientācija uz *klasēm un objektiem*.

Loģiskā paradigma

Uzmanības centrā – **mērķi**.

Orientācija uz *pirmās kārtas predikātiem*.

Klases un objekti

Klase ir “rasējums” objektu izveidošanai.

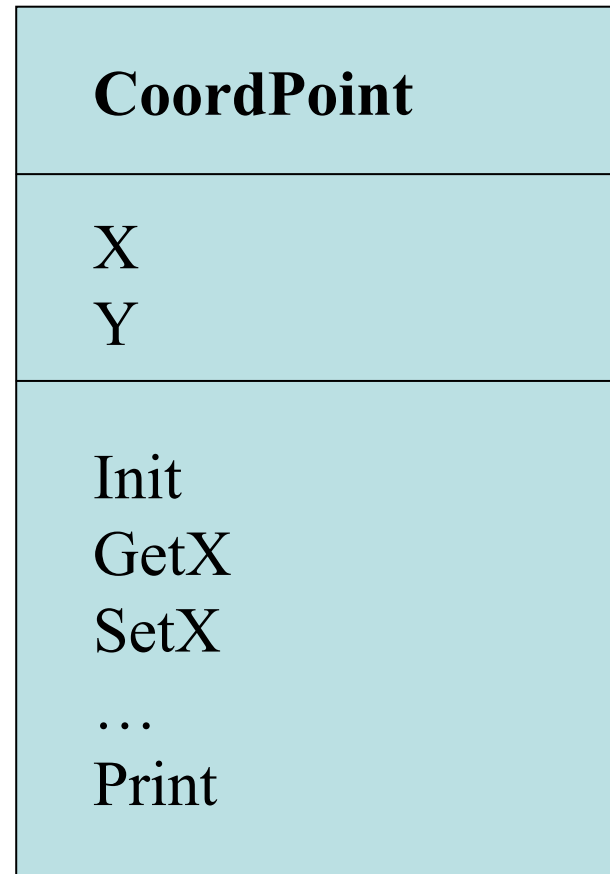
Objekts ir klases piemērs.

Cilvēks ir klase. Cilvēkam ir kāds vārds, uzvārds, dzimums...

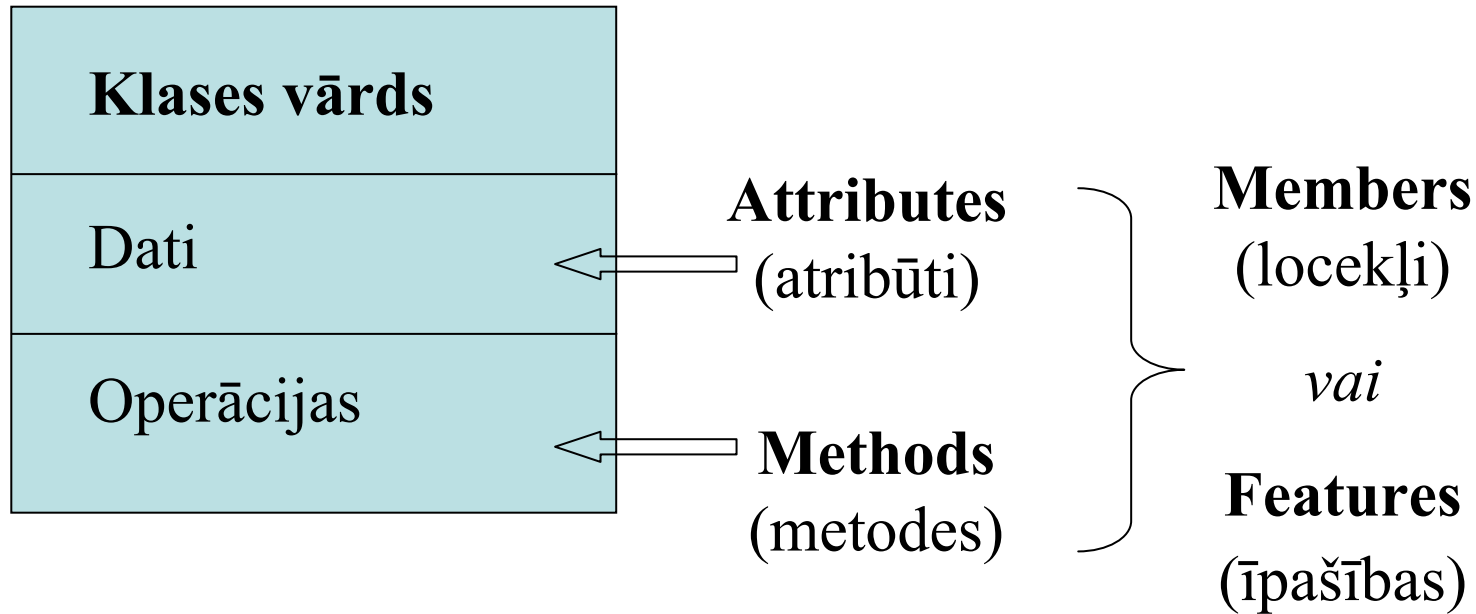
Jānis, Sergejs, Zaiga, Tatjana ir objekti. Viņiem ir konkrētais vārds, uzvārds, dzimums...

Objektam ir *stāvoklis*, *uzvedība* un *identiskums*.

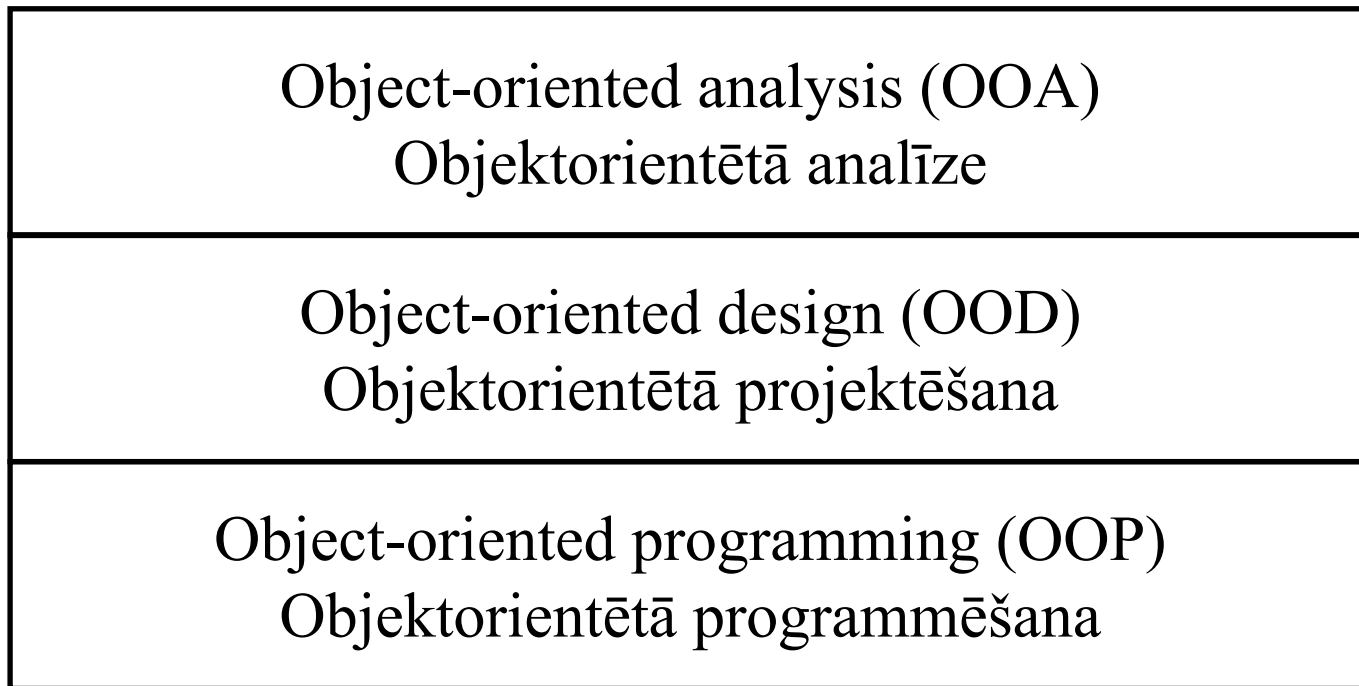
Klases (izveidošanas principi)

Klases (terminoloģija)

Objektorientētās pieejas sastāvdaļas

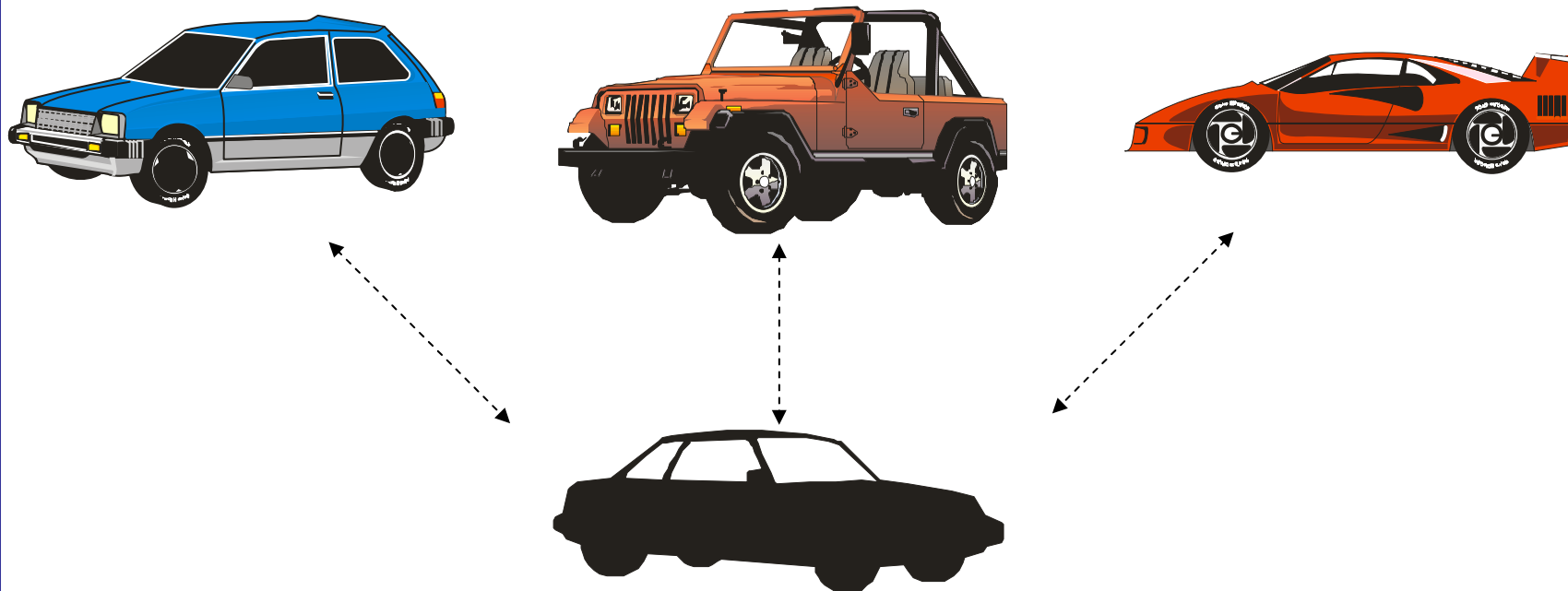
OOA – klašu un objektu meklēšana problēmas apgabalā.

OOD – objektorientētā dekompozīcija. Sistēmas strukturēšana (diagrammas).

OOP – objektorientētā realizācija (izmantojot OO programmēšanas valodas).

1. Abstrakcija (abstraction)

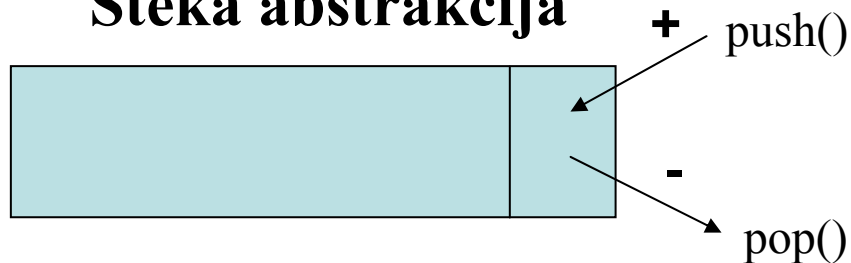
- ✓ Svarīgākās īpašības (dati plus operācijas)
- ✓ Kā izskatās objekts no ārpuses?

2. Iekapsulēšana (encapsulation)

Iekapsulēšana ir informācijas slēpšana.

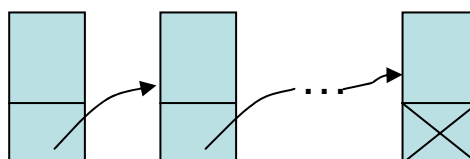
Steka abstrakcija

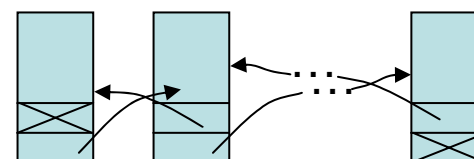
Steka realizācijas

Masīvs

Vienkāršsaistīts
saraksts

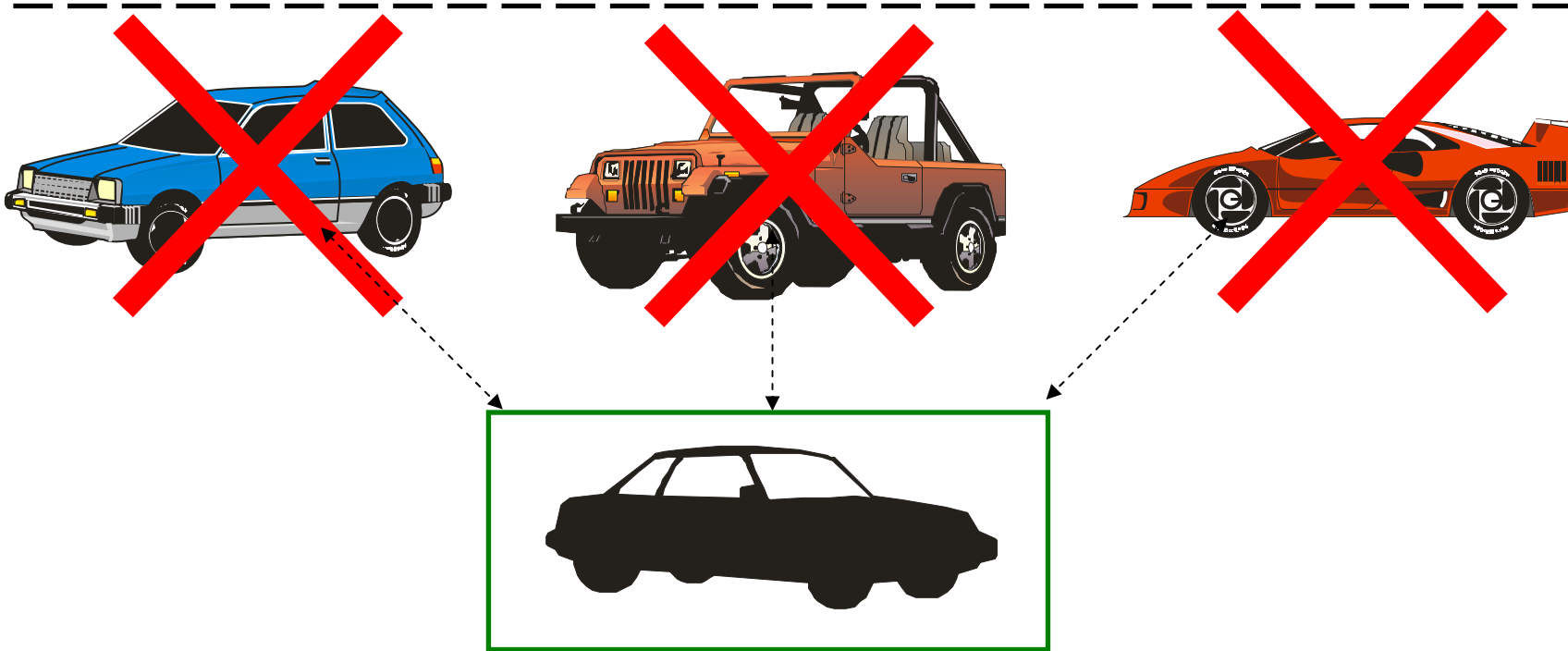

Divkāršsaistīts
saraksts

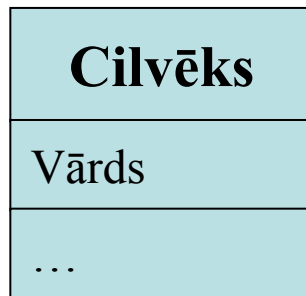
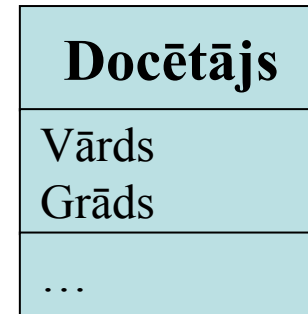
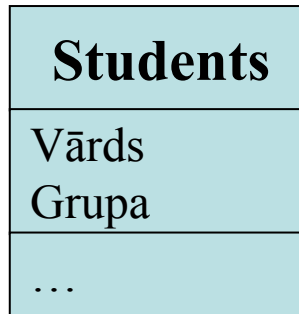
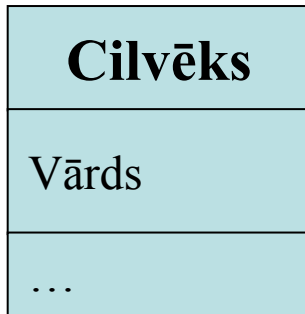
Abstrakcija + iekapsulēšana = ...

Rezultāts: *vienīgi iespējama* uztvere.

Abstrakcija *atver*, bet iekapsulēšana – *aizsargā*.

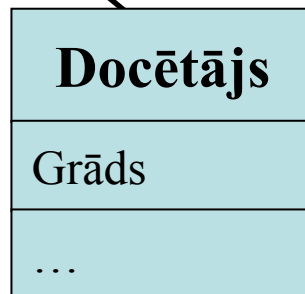
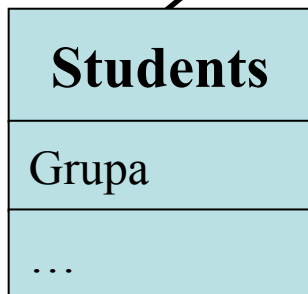
3. Hierarhija (hierarchy)

super class
(superklase)

vai

base class
(bāzes klase)

subclasses
(apakšklases)

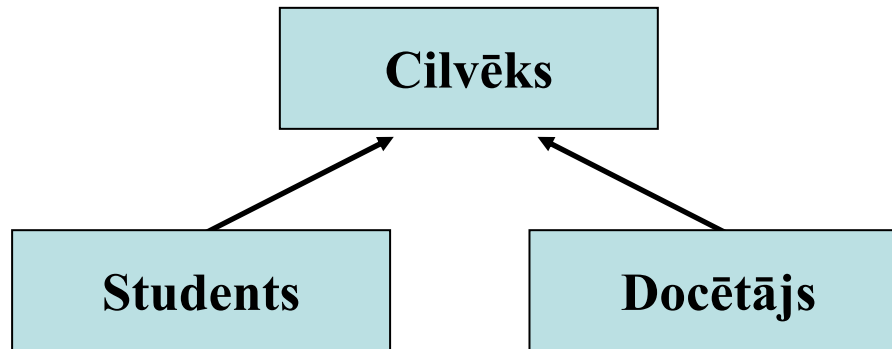
vai

derived classes
(atvasinātas klases)

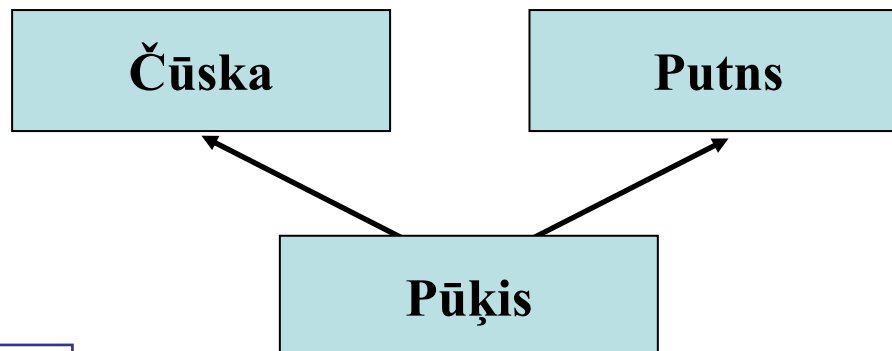
*Hierarhiju realizē ar mantošanas palīdzību
(attieksme "is-a")*

Mantošanas veidi

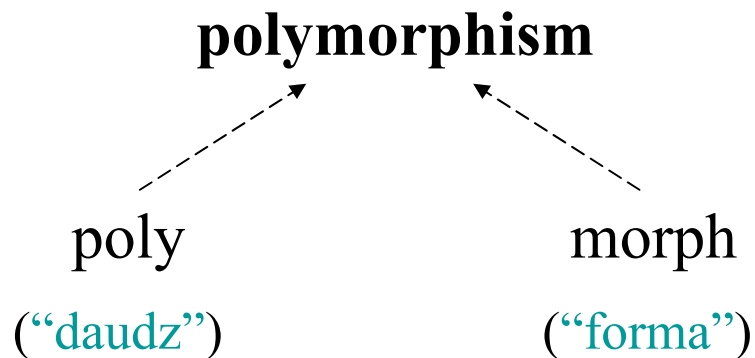
Single inheritance (vienkāršā mantošana)

Multiple inheritance (daudzkāršā mantošana)

4. Polimorfisms (polymorphism)

Dalīšana *C* valodā

$$5 / 2 = 2$$

$$5.0 / 2 = 2.5$$

Pārvietošanas operācija *move()*

move(PENCIL)

move(COMPUTER)

move(AUTO)

Struktūras C valodā

```
struct CoordPoint {  
    int X;  
    int Y;  
};
```

```
void InitCoordPoint(struct CoordPoint*  
    ParmCoordPoint, int ParmX, int ParmY) {  
    ParmCoordPoint->X = ParmX;  
    ParmCoordPoint->Y = ParmY;  
}
```

```
struct CoordPoint CP;  
InitCoordPoint(&CP, 1, 3);  
SetX(&CP, 2);  
PrintCoordPoint(CP);  
CP.X = 4;
```

Ieraksti *Pascal* valodā

Type

```
CoordPoint = record  
    X : Integer;  
    Y : Integer;  
End;
```

```
Procedure InitCoordPoint(Var ParmCoordPoint :  
    CoordPoint; ParmX, ParmY : Integer);
```

Begin

```
    ParmCoordPoint.X := ParmX;  
    ParmCoordPoint.Y := ParmY;
```

End;

Var

```
    CP : CoordPoint;
```

Begin

```
    InitCoordPoint(CP, 1, 3);  
    SetX(CP, 2);  
    PrintCoordPoint(CP);  
    CP.X := 4;
```

Struktūras C++ valodā

```
struct CoordPoint {  
    int X;  
    int Y;  
    void InitCoordPoint(int ParmX, int ParmY) {  
        X = ParmX;  
        Y = ParmY;  
    }  
    ...  
};
```

```
CoordPoint CP;
```

```
CP.InitCoordPoint(1, 3);  
CP.PrintCoordPoint();  
CP.SetX(2);  
CP.PrintCoordPoint();  
CP.X = 4;
```

CoordPoint ir *klase*; CP ir *objekts*.

CP.SetX(2); // *metodes izsaukums vai ziņojuma nosūtīšana objektam CP*

Iekapsulēšana C++ valodā

```
struct CoordPoint {
```

```
    private:
```

```
        int X;
```

```
        int Y;
```

```
    public:
```

```
        void InitCoordPoint(int ParmX, int ParmY);
```

```
        ...
```

```
};
```

Metožu
interfeiss

```
void CoordPoint::InitCoordPoint(int ParmX, int ParmY){
```

```
    X = ParmX;
```

```
    Y = ParmY;
```

```
}
```

Metožu realizācija

```
CoordPoint CP;
```

```
CP.InitCoordPoint(1, 3);
```

```
CP.SetX(2);
```

```
CP.PrintCoordPoint();
```

```
// CP.X = 4; aizliegts !!!
```

Konstruktori un destruktori C++ valodā

```
class CoordPoint {  
    ...  
    public:  
        CoordPoint();  
        CoordPoint(int ParmX, int ParmY);  
        ~CoordPoint() {  
            cout << "Object destroyed !" << endl;  
        }  
        ...  
};
```

```
CoordPoint::CoordPoint() {  
    X = 1;  
    Y = 3;  
}  
CoordPoint::CoordPoint(int ParmX, int ParmY) {  
    X = ParmX;  
    Y = ParmY;  
}
```

Klases *Pascal* valodā

Type

```
CoordPoint = object
  private
    X, Y : Integer;
  public
    Constructor InitDefCoordPoint;
    Constructor InitCoordPoint(ParmX, ParmY :
Integer);
    Destructor Done;
    Function GetX:Integer;
    ...
End;
```

```
Constructor CoordPoint.InitDefCoordPoint;
```

Begin

```
  X := 1;
  Y := 3;
```

End;

```
CP : CoordPoint;
```

Begin

```
CP.InitDefCoordPoint;
```